

Иван Пандъков <ivanpandakov@gmail.com>

Сдружение Балканка - Доклад за посетени бентове и водохв. за ВЕЦ на територията на БДИБР

Иван Пандъков <ivanpandakov@gmail.com>

1 април 2025 г. в 2:30

До: Басейнова дирекция ИБР Пловдив <bd_plovdiv@earbd.bg>, РИОСВ-Пазарджик <riewpz@riewpz.org>, cabinet.minister@moew.government.bg, m.kalugerov@moew.government.bg, bdvarna@bsbd.org, edno_gishe@moew.government.bg, БДЗБП <bdblg@wabd.bg>, dunavbd@bDDR.org, RIOSV <riosv@riew-sofia.org>, office <office@iara.government.bg>

Уважаеми дами и господа,

В качеството си на председател на УС и отговорник по проблемите свързани с околната среда в Сдружение Балканка - гр.София, Ви информирам за следното: в изпълнение на програмата на Сдружението за спасяване на българските реки от убийственото влияние на ВЕЦ/МВЕЦ, във връзка с поетия ангажимент да помагаме на структурите на МОСВ и БД, изпращам доклад за посетени водохващания на 30.03.2025г. във водосбора на река Марица, разположени на територията на БДУВ - ИБР.

Молим да разгледате внимателно, защото докато ние си седим въщи, животът в реките изнемогва (там, където изобщо е останал) .... а в случая ще стане въпрос за места, където той е напълно ликвидиран.

Настоящият доклад е насочен специално до **БДУВ-ИБР, РИОСВ - Пазарджик и РИОСВ-София**, но го пращаме до всички БД, с една единствена цел: да виждат какво се случва навсякъде. Нашите проверки нямат друга цел освен една единствена: опазване на местообитанията, чрез повишаване на информираността сред обществото и компетентните органи и засилване контрола над ползвателите на вода, защото явно те не могат да се самоконтролират.

Обръщаме се и към министъра на околната среда и водите - вижте, какво се установява на терен. За всички тези места, сме подавали сигнали с години, а бездействието при тежък рецидив доведе до пълното ликвидиране на местообитания и видове в защитените територии и зони, които са защитени само на хартия!

Моля, прочетете докрай, защото това е приказката за българските реки след 15 години ПУРБ-ове, след 25 години ЗВ, при налични ЗБР, ЗОПОЕЩ, ЗООС и при налично МОСВ.

Уважаеми Дами и Господа,

Това ще е пореден сигнал за водохващанията по горното течение на река Марица и нейните притоци, където през годините сме установили безброй нарушения, вие също сте ги установявали с променлив успех.

Считаме, че в случая специално с река Крива, отдавна трябваше да са приложени разпоредбите на чл.199а във връзка и с чл.199 от Закона за водите и да бъдат отнети разрешителните на всички, виновни за това, тази приказна река да бъде напълно ликвидирана.

[Водохващане на река Голяма Рибница\(Рибница\), СД Марица 1200м](#)

Това е един специален доклад. Да видите какво се случва за пореден път под водохващанията на НЕК ЕАД. Много е лесно на заседания, седнали удобно във фотьойлчето, да слушаме колко са екологични, зелени и загрижени. Какви мерки има или пък не в ПУРБ-овете и колко всъщност пари "струват" тези ПУРБ-ове. А де факто - ето това е истината. Сухата истина!

Координати на водохващането: 42.223321, 23.815758 (<https://maps.app.goo.gl/uRsDWKd2i9R2qKq77>)

Посещението е извършено в дъждовен период и все още незапочнало снеготопене по високите части на Рила. След водохващането не се изпускат нито капка вода, воден отток 0. Над него протичаха най-малко 200л/сек.

Коритото на реката след водохващането, в участък от около 150м, на практика липсва и се е самозаровило от растителността(възможно е и изкуствено да е било заравнено и използвано за паркиране на механизация), а в него са израсли смърчове на поне 50години - което означава едно - тук вода не тече от минимум половин век. Едва личат малки понорчета сред мъховете и игличките, от протичаща някога вода.

Собственост на съоръжението - НЕК ЕАД, като водата отива към язовир Белмекен. Крановете на винтовете на шлюзовете липсват, защото и без това не е нужно да се управляват по някакъв начин. Допотопно стоманобетонно съоръжение, създадено да улавя всичката вода в реката, без дори идея за рибен проход(не че има какво да мигрира).

Преди 8 години погледът ми се спря на картата и река Рибница. Няма начин в река Рибница да няма риба, нали? Отидох да проверя, но на 750м.н.в. това не беше река, а пресъхнал поток. Вчера разбрах защо!!! Всичката вода, която идва от високата част на планината се улавя от НЕК ЕАД, а песькливият и скалист терен дренира водата още рано напролет и в края на лятото няма как да осигури вода от ниската част на планината!

!!!Натура 2000 зона Рила Буфер, 33 Ниска Рила, на границата със 33 Рила и НП Рила. Дори няма смисъл от цитиране на колко съставомерни нарушения по НК представлява това действие.

А уж според чл. 117 от ЗВ гласи минималните водни количества за оводняване се предвиждат **ПРИОРИТЕТНО!**

Текстове лишени от абсолютно всякакъв смисъл.

С направеното наблюдение можете да се запознаете от снимките и видеоматериалите качени в нашия сайт: <https://dams.reki.bg/0485-dam/2025-03-30>

Ето и едно видео от мястото: <https://youtube.com/shorts/fg-isJOcicU?feature=share>

[мВЕЦ Света Петка, река Крива над Сестримо](#)

За това водохващане сме подавали толкова много сигнали от 2013г. до сега, че бездействието на БДУВ-ИБР е пословично - <https://dams.reki.bg/0257-dam/0257-dam>. Учудващият успех, с който ние ги хващаме, а вие никога, продължава.

Координати на водохващането: 42.193333,23.900916

С направеното наблюдение можете да се запознаете от снимките и видеоматериалите качени в нашия сайт: <https://dams.reki.bg/0257-dam/2025-03-30>

Над водохващането в реката протичат водни количества след каскадата на НЕК ЕАД и приток от едно малко дере. Честно да ви кажем, това над водохващането не е река, а едно затлачено корито(защото няма вода), което още малко може и да пресъхне, но след водохващанията на НЕК ЕАД - толкоз.

След водохващането на мВЕЦ Света Петка реката на практика не съществува. Процеждат се не повече от 5л/с през импровизираното и нефункциониращо съоръжение, имитация на рибен проход. То няма и какво да мигрира отдолу де, така че всичко е точно.

Спрямо предишното посещение прораслата в коритото на реката растителност под водохващането поне е изчистена, та да можем да ви го покажем в целия му блясък. Куп нарушения в условия на тежък рецидив.

Впрочем, в регистъра на издадените разрешителни за водовземане от ПВО няма данни за това, дали крайният срок на действие на разрешително с номер 301564 е подновен. Има данни за удължаването му, но няма данни до кога, а като краен срок е записан 27.09.2021г.

В тази връзка моля, на основание чл. 17 и чл. 26, ал.1 от Закона за опазване на околната среда и във връзка с чл.24 от Закона за достъп до обществена информация, да ни бъде предоставена информация в рамките на вашата компетентност относно следното:

- решения за удължаване на разрешително за водовземане на мВЕЦ Света Петка, с координати на водохващането: 42.193333,23.900916.

Моля информацията да ни бъде предоставена като сканирано копие до следния електронен адрес: info@balkanka.bg, с копие до ivanpandakov@gmail.com, в законовия срок по ЗДОИ.

Водохващане на река Крива преди устието в река Марица

С това водохващане сме ви запознавали многократно в миналото. В началото се установи, че на вас не ви е известно това водохващане, което ние открихме в топографските карти като част от каскадата Белмекен - Сестримо - Момина Клисура, затова и така е заведено в нашия сайт: <https://dams.reki.bg/0487-dam/0487-dam>.

Водохващането попада изцяло на територията на защитена зона Natura 2000 Голак (BG0000304)

Координатите му са: 42.241617,23.933550

След като при първите ни сигнали и получена информация по ЗДОИ се установи, че чрез въпросното водохващане се водовзема без разрешително, след като впоследствие в продължение на 4 години Ви запознавахме с пълното пресушаване на река Крива периодично след водохващането; на 31.05.2019г. Ви възнаградихте престъпника като издадохте разрешително за водовземане №31130093 с титуляр "ЗАВОД ЗА ХАРТИЯ - БЕЛОВО" АД, действащо и към настоящия момент. Странното беше, че реката в участъка е доста замърсена от село Сестримо(за което също сме сигнализирали), но това не пречи сред целите на водовземното съоръжения да бъде и "**питейно-битово водоснабдяване**".

Разбира се издадохте го в абсолютно нарушение на влезлия в сила по-рано текст на чл. 46а, ал. 5 от Закона за водите, който гласи:

(5) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2018 г., **в сила от 27.11.2018 г.**) Разрешителното по чл. 44 и/или чл. 46 **не създава вещни права върху имотите**, в които се реализират разрешените дейности.

Разбира се така нар. титуляр нямаше и никакви права да процедира каквото и да било пред РИОСВ - Пазарджик, съгласно определението за Възложител на ЗООС, но това не е направило на никого впечатление съгласно едно бутафорно писмо, с което разполагаме, на РИОСВ Пазарджик ПД-01-2519(3)/11.01.2019г., от което научаваме и за положително становище за допустимост от страна на БДИБР в рамките на проведена процедура, незнаяно на какво основание....

След издаденото разрешително, ние ви сигнализирахме за пресушаване на реката на 05.09.2019г.: <https://dams.reki.bg/0487-dam/2019-09-05>

На 27.03.2021г. пък сме ви сигнализира за промяна в ландшафта в района на водохващането, за изкоренени дървета, за установено почистване на задбаражното езеро, за установено затрупване на речното дъно под водохващането със скални маси и с много речни камъни(незнаяно откъде): <https://dams.reki.bg/0487-dam/2021-03-27>

Впрочем за това вие(от БДИБР) ни уверявахте, че е започнало изграждане на рибен проход, че сега прагът бил по-нисък и някак си на вас ви се било струвало по-добре така - абсолютна бутафория и непрофесионализъм. Спомняме си и едни абсурдни твърдения относно изискванията на екологичната оценка и как не се били отнасяли

за нови рибни проходи, но ще си ги спестим, защото в момента са безпредметни.

И ето че стигаме до неделя, 30.03.2025г.

С настоящият доклад се уведомявате, че река Крива река е мъртва почти по цялото си течение. От една страна същата едва църцори след всички водохващания по течението на горе, та до водохващането на завода достигат някакви 150л/с. В зоната на познатото водохващане на завода за хартия в Белово обаче, реката се е превърнала в лунен пейзаж и дори трудно се открива. Няма дори да споменаваме абсурдните строителни отпадъци, циментови остатъци и други, захвърлени покрай насипите.

Първо за водохващането.

В реката над водохващането тече много малко вода, нехарактерно за сезона. Водохващането отклонява почти всички води, като в реката след него едва църцорят 5 капки на час през лоши уплътнения на савака. Пейзажът в района на водохващането е напълно променен. Реката и нейните брегове са напълно коригирани в участък от най-малко 300м. Крайбрежната растителност в участъка е изсечена на 100% и на практика мястото представлява строителна площадка. Самият стоманобетонен яз е засипан и не се вижда. Оставен е малък улей към савака и решетките. Т.е. имаме строителни дейности върху действащо съоръжение, чиито функции са променени. Нарушена е хидравличната непрекъсваемост на реката.

Савакът е спуснат до долу, а водни количества изтичат през лоши уплътнения. Преди, при малко по-високи води, реката преливаше през яза и това беше единствената възможност за оводняване на коритото надолу. Това вече е напълно невъзможно.

Разбира се, няма никакъв начин да се имери какво се изпуска или не се изпуска, което също би трябвало да е нарушение и вие не можете да го измерите!

Други въздействия.

100м преди водохващането е изградено мостово бетоново съоръжение(стоманобетонени корита)за преминаване на обслужващи строежа пътища през реката. Същото е укрепено с натрупани в коритото камъни и скални маси, които заедно с бреговете около съоръжението, са напълно бетонирани и водата пълзи по бетона под коритата. Изграден е праг с височина около 80см-1м, представляващ нов бент на реката.

След справка с регистъра за ползване на повърхностен воден обект на БДУВ-ИБР установихме, че за мястото има издадено разрешително №32170753 от 14.06.2021г. на ДП НКЖИ, а с оглед строителните дейности от компанията GP Group и на други места в района, вероятно това е и строителят тук и вероятно става въпрос за промяна в трасето на ЖП линията. Ще се радваме да получим повече информация за това, тъй като регистрите са доста оскъдни.

С направеното от нас посещение можете да се запознаете от снимките и видеоматериалите качени в нашия сайт: <https://dams.reki.bg/0487-dam/2025-03-30>

Ето и едно видео от мястото: <https://youtu.be/fW7dGBdKu7c>

Молим БДИБР, РИОСВ София и РИОСВ Пазарджик да извършат проверки по изложените в доклада факти и обстоятелства и да ни информират за установеното, както и за предприетите действия. Считаме, че в доклада има множество данни за извършено престъпление и по НК, та призоваваме включително и за събиране на материали и подаване на сигнал. Голяма част от наблюдаваното погиване на околна среда е извършено в зони, включени в обхвата на мрежата Натура 2000.

До Министъра на околната среда и водите - Имате всички правомощия, при установяване на нарушения по издадени разрешителни, да предприемете действия за отнемането им, съгласно предоставените ви от Закона за водите правомощия.

Моля да получим входящи номера от БДУВ-ИБР, РИОСВ Пазарджик, РИОСВ София и МОСВ!!!

С уважение,
Иван Пандъков
Председател на Сдружение "Балканка"
email: ivanpandakov@gmail.com / info@balkanka.bg
GSM: 0885 848 072
1839 гр. София
ул. Челопешко шосе 26
сайт: <https://balkanka.bg/>

